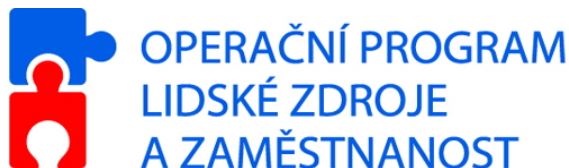

ZDRAVÁ MĚSTA, OBCE, REGIONY
ČESKÉ REPUBLIKY

20. Konference NSZM ČR

Olomouc, 18. září 2013

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

„Postup města Chrudim k udržitelnému rozvoji pomocí MA 21“

Úvod prezentace

1. Zdravé město a MA 21 a město Chrudim
2. Sebehodnocení města pro potřeby auditu UR
3. MA 21 jako systém
4. Výsledky auditu UR
5. Zdraví obyvatel

1. Zdravé město a MA 21

- od roku 2001 realizujeme MA 21 prostřednictvím projektu Zdravé město
- důležitý prvek MA 21 - **zapojování veřejnosti**
- jednotícím rámcem celého procesu je **podpora udržitelnosti, zdraví a kvality života**
- **Zdravé město je :**
- dlouhodobý a stále vyvíjející se projekt, předpokládá aktivní zapojení obyvatel do rozvojových aktivit města
- nelze chápat pojem „Zdravé město“ jako současný a ukončený stav města
- **Zdravé město se zabývá všemi oblastmi života ve městě, které mohou mít vliv na zdraví a pohodu obyvatel.**

- od roku 2006
naplňujeme kategorii
„B“ dle kritérií MA 21
- rok 2011 - pilotní
testování metodiky
pro kategorii „A“ MA
21
- rok 2012 - zpracování
auditů UR dle
schválené metodiky
- rok 2013 byl zaměřen
na oponenturu auditu
UR

2. Sebehodnocení města pro potřeby auditu UR

- V průběhu roku 2012 a začátkem roku 2013 probíhalo zpracování sebehodnocení města v 10 oblastech udržitelného rozvoje
- Tyto oblasti kopírují Aalborgské závazky
- Pro zpracování je důležitý vytvořený funkční systém komunikace a spolupráce v rámci jednotlivých odborů a vedení města
- Sebehodnocení nám pomohlo shromáždit jednotlivá data, dát je do systému a vzájemných vazeb

1. Správa věcí veřejných a územní rozvoj
2. Životní prostředí
3. Udržitelná spotřeba a výroba
4. Doprava
5. Zdraví obyvatel
6. Místní ekonomika a podnikání
7. Vzdělávání a výchova
8. Kultura a místní tradice
9. Sociální prostředí
10. Globální odpovědnost

- Sebehodnocení vyžaduje vyšší nároky na odvedenou práci, vyšší angažovanost zaměstnanců městského úřadu
- Požadavky na jednotlivá kritéria auditu mají vzestupnou tendenci

K čemu nám přispělo sebehodnocení?

- větší pořádek v dokumentech a jejich uspořádání a vzájemné provázání
- spolupráci mezi jednotlivými odbory MěÚ
- vytvoření funkčních pracovních týmů k jednotlivým oblastem UR – pokračující spolupráce MěÚ, NNO a dalších organizací i v oblasti systémových věcí
- získání **odborných doporučení pro další rozvoj města**
- přispění ke kvalitnímu a celkovému rozvoji města v souladu s UR při společných diskusích s veřejností

Průběh auditu UR

- změřili jsme si rozvoj města podle evropských Aalborgských závazků
- postupovali jsme podle schválené metodiky, která byla tvořena experty v ČR
- v průběhu měsíců května až září 2013 probíhaly návštěvy jednotlivých oponentů a konzultantů přímo ve městě
- diskuse s pracovními týmy
- doplnění auditu

- z auditu vyplynulo, že v některých dílčích oblastech jsou výsledky dobré, excelentní, ale někde jsou věci, které musíme postupně dořešit
- zpracování nového strategického plánu rozvoje města
- stávající je již na pokraji své životnosti, máme jmenované pracovní skupiny
- postup byl navržen ve Strategickém týmu pro rozvoje města
- **budeme využívat zkušeností z aplikace MA 21** – bude tvořen komunitním způsobem
- **plán bude provázán se všemi oblastmi auditu UR** – objeví se v něm body, které byly doporučeny auditním týmem odborníků a jsou zařaditelné do strategie
- k úspěšné realizaci strategických cílů nám pomáhají naši „**spoluhráči**“ **z řad partnerů** (odborných, místních apod.)

<i>Téma</i>	<i>Hodnocení</i>	<i>Podmínky</i>
1. Správa věcí veřejných a územní rozvoj	splňuje	ne ¹
2. Životní prostředí	splňuje	ano
3. Udržitelná spotřeba a výroba	splňuje	ano
4. Doprava	splňuje	ano
5. Zdraví obyvatel	splňuje	ano
6. Místní ekonomika a podnikání	splňuje	ano
7. Vzdělávání a výchova	splňuje	ne
8. Kultura a místní tradice	splňuje	ne
9. Sociální prostředí	splňuje, excelentní výsledky ²	ne
10. Globální odpovědnost	splňuje	ne

3. MA 21 jako systém

- přehled problémů města získáváme mimo jiné i z veřejných projednání (Desatero problémů města Chrudim) od veřejnosti, NNO, mladé generace
- snažíme se je postupně řešit, v rámci možností rozpočtu města, vyjednáváním na vyšších úrovních

Vybudovat venkovní tělocvičnu v centru města

- jeden problémů Desatera problémů města Chrudim pro rok 2013
- ověřen veřejnou anketou
- problém byl konzultován ve Strategickém týmu pro rozvoj města – kontrola provazby na strategii a další koncepční materiály města
- prodiskutován v komisi ZM a MA 21
- byl zahrnut do rozpočtu již v roce 2013

- následovala cca 2 – 3 setkání pracovních týmů (odborníci, zástupce veřejnosti, architekt města)
- vytipování lokality, vytvoření sestavy posilovacích strojů, zajištění dostupnosti pro všechny cílové skupiny, bezpečnost apod.
- zpracování žádosti o financování
- získání finančního nadačního příspěvku
- instalace posilovacích prvků
- slavnostní otevření – podzim 2013

Vypracovat koncepci sítě cyklostezek s propojením důležitých míst, včetně možností pro in-line brusle

- jeden z bodů Desatera opět ověřen i veřejnou anketou
- komise ZM a MA 21
- schválen ZM
- zahrnut do rozpočtu
- sestavena pracovní skupina k problematice cyklodopravy – zástupci vedení, PČR, NNO apod.

- pracovní workshop – návrhy účastníků se staly prvním podkladem pro zlepšení infrastruktury pro cyklisty ve městě
- sčítání cyklistů – získání představy o pohybu cyklistů po městě – realizovala ho Dopravní fakulta Pardubické univerzity
- vypracování Studie potřebnosti rozvoje infrastruktury pro cyklisty v Chrudimi

- nyní je připravena tato studie k projednání s veřejností – říjen 2013
- realizace cyklopěší stezky do Markovic – součást studie
- v současné době je realizován projekt tzv. "singltreku" v rámci Cykloparku Podhůra

- Na kolo jen s přilbou
- Vidíš mě?
- Kampaň Evropský týden mobility a Evropský den bez aut

4. Výsledky auditu UR

1. Správa věcí veřejných a územní rozvoj

Co se podařilo

- stanovit **sadu indikátorů**, vypracovat **katalog** indikátorů, který obsahuje **karty** jednotlivých indikátorů
- provázat Akční plán rozvoje města s rozpočtem a rozpočtovým výhledem
- schválit pravidla pro zadlužování města
- nadále využívat systém internetového zadávání veřejných zakázek
- plánování s veřejností
- spolupráce s partnery

Co nás čeká - doporučení

- zpracování nového strategického plánu

1.		E. EKONOMIKA A CESTOVNÍ RUCH
Měřitko	Název	Počet malých a středních podniků
	Měrná jednotka	Počet (číslo)
	Cílová hodnota/sledování trendu	usilovat o vzrůstající tendenci
	Náročnost měření	1
Návaznost na Strategický plán		Vize
Odpovědnost	Politický garant zodpovědný za naplňování	Zastupitelstvo města
	Vize měřítka	Místostarosta Jan Čechlovský
Odbor - správce měřítka		ÚPR
Popis měřítka		Indikátor zaznamenává vývoj počtu malých a středních podniků (dále „MSP“) působících ve městě. MSP jsou souhrnně charakterizovány jako podniky s počtem zaměstnaných osob menším než 250 osob. MSP jsou významným sektorem tržní ekonomiky. Jejich výhodou je zejména pružnost, rychlost odezvy a absorpce pracovní síly. Cílem je udržet stávající stav – tedy stávající hodnotu, nebo pozici v rámci kraje. Volně plochy k pronájmu a zahájení činnosti, podniky a pozitivní přístup města, příznivý legislativní rámec, existence dotačních titulů
Metodika měření	Měřitko ovlivňuje	
	Metodika a výpočet	Počet malých a středních podniků registrovaných ve městě
	Zdroj terpení dat	Data ČSU
Perioda vyhodnocování měřítka		Ročně

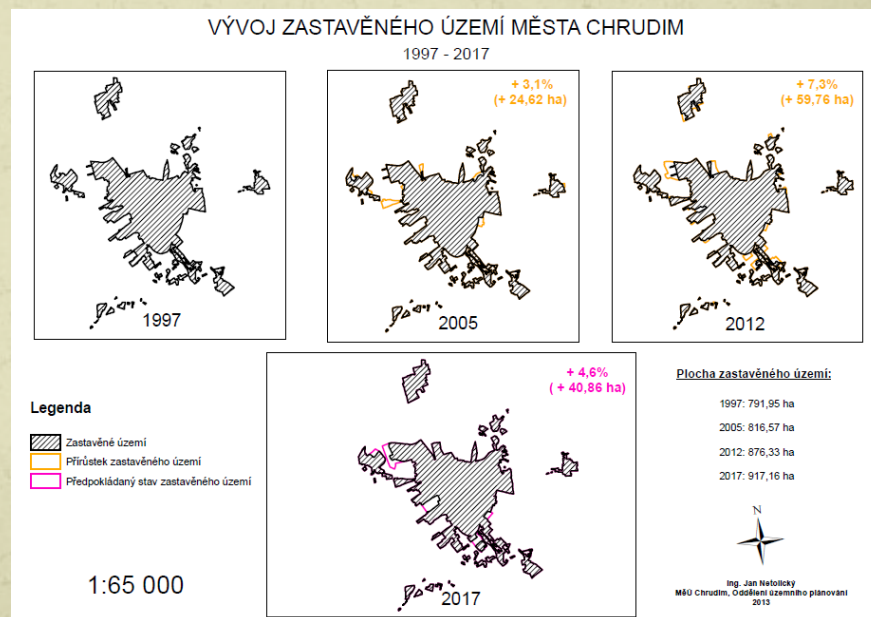
1. Správa věcí veřejných a územní rozvoj

Co se podařilo

- zpracován nový územní plán dle nového stavebního zákona - před vydáním
- využívání brownfields
- zvýšení kompaktnosti města
- snížení záborů ZPF mimo zastavěné území
- zlepšuje podmínky pro protipovodňovou ochranu a odpovídající využití nivy a zátopového území Chrudimky pro zeleň, rekreaci a sport
- zahájena stavba obchvatu města na I/37

Co nás čeká - doporučení

- Při nových záborech ZPF postupovat, tak jako doposud, dle stavebního zákona

Co se podařilo

2. Životní prostředí

- **nápojení místní části Vlčnov na kanalizaci, ostatní jsou řešeny dle zákona** – vyvážecí jímky, čističky, pravidelné kontroly vodoprávního úřadu
- **sanace ekologické zátěže** v areálu bývalé Transporty
- **pravidelné měření kvality ovzduší od roku 1990** – nikdy nebylo město zařazeno do oblasti se zhoršeným ovzduším
- **znečištění ovzduší z dopravy** – i přesto nepřekračujeme zákonné limity
- **ÚSES** se řeší zejména ve volné krajině
- některé prvky ÚSES zasahují i do zastavěných částí obcí - vodní tok Chrudimka, zvláště chráněné území Přírodní rezervace Ptačí ostrovy, parky a odpočinková místa
- **zmapované brownfields** s jejich plánovaným využitím

Co nás čeká -
doporučení

2. Životní prostředí

- podstatné snížení trendu záboru zemědělské půdy I a II. třídy kvality - **při nových záborech ZPF budeme postupovat, tak jako doposud, dle stavebního zákona**
- řešení znečištění malých toků a s tím související kanalizace okrajových částí Chrudimi
- přijetí opatření na zlepšení kvality ovzduší ve městě včetně pokračování pravidelného měření kvality ovzduší
- řešení průniku ÚSES městem

Co se podařilo

3. Udržitelná spotřeba a výroba

- **EMAS** - podruhé ověřený
- **propojujeme osvětové kampaně s problematikou USV** – pasivní domy, úspora energií, elektromobilita apod.
- **schválená Deklarace Fairtrade**, naplnění podmínek pro získání statusu FT město
- **podpora regionálních produktů**, v rámci MAS připravujeme značení regionální výrobek „Železné hory“
- připravuje se **projekt výměny veřejného osvětlení**
- zahájili jsme přípravné práce na realizaci projektu snižující energetickou náročnost 11 budov v majetku města prostřednictvím **metody EPC**
- zpracováváme **energetické průkazy budov**
- provedená revitalizace náhonu pod hradbami splňuje parametry **udržitelné výstavby** - respektuje přírodní charakter lokality
- **vzdělávací a návštěvnické centrum Podhůra** – reflektuje požadavky USV

Co nás čeká –
doporučení

3. Udržitelná spotřeba a výroba

- stanovit konkrétní cíle pro zachování či snížení ekologické stopy úřadu a města
- řešit problematiku bioodpadu
- zavést energetický management na veškerém majetku města
- zpracovat energetickou koncepci

Co se podařilo

4. Doprava

- **zahájena realizace obchvatu** - spolupráce s ŘSD při výkupu pozemků, schváleno ZM
- **problematika dopravy je součástí mnoha osvětových akcí, projektů** – spolupráce s partnery
- **bezpečnost v dopravě** – řešení kritických míst – výstavba kruhových křižovatek, zpomalovacích prahů, osvětlených přechodů pro chodce apod.
- **budujeme doprovodnou infrastrukturu pro podporu alternativních druhů dopravy** - podporujeme pěší a cyklisty a MHD - autobusy plně nízkopodlažní, splňují normu Euro 5
- **při každé rekonstrukci je pamatováno na bezbariérovost**

Co nás čeká –
doporučení

4. Doprava

- zpracování generelu dopravy pro celou zájmovou oblast
- samotné zpracování generelu navázat na realizaci obchvatu města, který do značné míry změnil dopravní vazby
- vedle další podpory cyklistické a pěší dopravy se zaměřit na podporu elektromobility

Co se podařilo

5. Zdraví obyvatel

- došlo k **posílení integrace zdravotních hledisek do plánování a rozhodování ve městě** – Zdravotní plán města Chrudim
- došlo ke **zlepšení stavu v oblasti aktivit zaměřených na podporu zdraví a prevenci nemocí** – osvětové kampaně, projekty apod.
- **sledujeme všechny ukazatele zdravotního stavu obyvatel**, které jsou stanoveny jako indikátory MZ ČR
- podařilo se nám **navázat spolupráci s odborníky pro problematiku zdraví** – jsou členy pracovní skupiny pro Zdravotní plán
- více k problematice zdraví v závěru prezentace

Co nás čeká –
doporučení

5. Zdraví obyvatel

- zajištění odborného zázemí pro oblast podpory veřejného zdraví
- hledat další odborné partnery na KHS, ZÚ, VŠ, MZ ČR, vědeckých institucích apod., které by nám mohly pomoci rozvíjet zdravotní politiku na úrovni současného vědeckého poznání

Co se podařilo

6. Místní ekonomika a podnikání

- **nový investor ve velké průmyslové zóně** – nová pracovní místa
- **připravujeme vytvoření "podnikatelského fóra"**, které by se zabývalo shromažďováním a akceptací přání, připomínek, potřeb podnikatelského sektoru
- **trend míry nezaměstnanosti** lze hodnotit v kontextu makroekonomického vývoje ČR za **stabilizovaný**
- podporujeme **rozvoj udržitelného cestovního ruchu** - koncepce rozvoje cestovního ruchu, kterou průběžně naplňujeme a vyhodnocujeme
- každoroční **tematicky zaměřené akce** - „Rok baroka“, „Rok sportu“, „Město kultury a gastronomie“ – projevují se v celkových statistikách návštěvnosti ČSU
- celková kapacita ubytovacích zařízení se během posledních 10 let více než zdvojnásobila (tj. počet pokojů i lůžek), počet ubytovacích zařízení je více než trojnásobný ve srovnání se situací před 10 lety

Co nás čeká – doporučení

6. Místní ekonomika a podnikání

- aktualizace strategického plánu rozvoje města Chrudim, resp. jasné aktuální cíle střednědobého (příp. dlouhodobého) charakteru pro oblast podnikání a místní ekonomiky
- z hlediska obecných trendů by si měla míra nezaměstnanosti v následujících 3 letech udržet klesající tendenci směrem k průměru Pardubického kraje
- zvýšit dosud nízkou úroveň komerčního využití městského centra, zejména historického jádra
- pokračovat v intenzivní spolupráci na mikroregionální úrovni v oblasti rozvoje cestovního ruchu – tj. zejména propojit turistické regiony Chrudimi, Železných hor, Sečska a Toulovcovy Maštale.
- souběžně se zahájením výstavby obchvatu města začít intenzivněji komunikovat s vlastníky přilehlých pozemků ohledně možností jejich využití jako nové rozvojové plochy (dle územního plánu)

7. Vzdělávání a výchova

- vypracovali jsme **analýzu vzdělávání k UR na školách**
- **výchovně vzdělávací programy (město, NNO) se dotýkají všech skupin obyvatel** – dětí, mládeže, dospělých, rodin s dětmi, seniorů i vyloučených skupin obyvatel
- **podporujeme grantovým systémem organizace, které se zabývají neformálním vzděláváním v oblasti UR** - v oblasti sociální, environmentální i ekonomické - poradenství v oblasti zadlužování obyvatelstva – řešení problematiky chudoby, finanční a zdravotní gramotnost apod.
- **volnočasové aktivity pokrývají široké spektrum zájmu obyvatel různých věkových skupin** – snažíme se vytvářet vhodné podmínky
- ve spolupráci se školami pořádáme **osvětové akce vztahující se k různým tématům UR**

Co nás čeká –
doporučení

7. Vzdělávání a výchova

- vytváření širší sítě stakeholderů vzdělávání pro UR - zapojit do spolupráce i podnikatele
- zpracování zprávy o neformálním vzdělávání v obci

8. Kultura a místní tradice

- příspěvková organizace Chrudimská beseda se stará o **dostupnost a různorodost kulturních aktivit místního i (nad)regionálního charakteru**
- tato organizace spolupracuje s NNO, školami apod. - pomáhá jim **vytvářet dobré podmínky pro jejich činnost**
- **pravidelně zpřístupňujeme nové památky, dbáme o hmotné i nehmotné kulturní dědictví, pořádáme novodobé i tradiční akce i v centru města**
- komunikujeme s veřejností i v oblasti kultury
- **transparentní systémy pro přidělování dotací**, o kterých rozhodují nezávislé komise

Co nás čeká –
doporučení

8. Kultura a místní tradice

- vzhled historického náměstí by ještě vylepšilo, kdyby se podařilo (přes všechny složitosti a překážky) motivovat místní obchodníky a majitele domů k estetičtějším vývěsním štítům a poutačům

9. Sociální prostředí

- ve spolupráci s NNO realizujeme **program prevence kriminality a programy zaměřené na zmírňování chudoby** - pokrývají dostatečně pomoc sociálně potřebným města Chrudim
- **stoupá počet objasněných trestných činů**
- **podporujeme azylové bydlení, bydlení na ubytovně a v městských bytech, poradenskou činnost**, např. v problematice zadlužení
- přidělování bytů města se řídí **transparentními pravidly**, která zajišťují ubytování podle sociální potřeby žadatele
- realizujeme **princip prostupného bydlení**, přičemž s adepty tohoto bydlení pracují sociální pracovníci MÚ, pracovníci NNO, kteří napomáhají zlepšení životní situace adeptů.
- **podporujeme NNO**, které poskytují širokou škálu programů podpory potřebným skupinám obyvatel (např. matkám na mateřské dovolené, seniorům, handicapovaným, sociálně znevýhodněným apod.)
- **disponujeme dostatečnými kapacitami škol a školských zařízení** (zejména MŠ)
- do vzdělávacího procesu jsou **integrovány děti s handicapem** a některými specifickými vzdělávacími potřebami
- **řešíme bezbariérovost** – přístupy do budov, výtahy, přechody pro chodce apod.

Co nás čeká –
doporučení

9. Sociální prostředí

- budeme nuceni najít řešení, jak se dlouhodobě vyrovnávat s přílivem obyvatel z okolí Chrudimi, kteří budou o integraci do sociálního programu obce usilovat
- ukazuje se, že nyní právě mimochrudimští obyvatelé navyšují poptávku po sociálních službách

10. Globální odpovědnost

Co se podařilo

- **podporujeme Fairtrade**, usilujeme o získání statusu FT město
- **podporujeme zahraniční rozvojovou spolupráci** – Sešit pro kamaráda”, pomoc při vybavení africké školy, „Sandálky pro Afriku”, adopce na dálku apod. – prostřednictvím NNO
- **připravujeme osvětové akce zaměřené na téma změna klimatu**
- **spolupracujeme s NNO v oblasti globálního vzdělávání** - Ekocentrum Paleta , Mama klub apod. – dohody o spolupráci
- **sledujeme ekologickou stopu města, městského úřadu**

Co nás čeká – doporučení

- snažit se o mírné snížení ekologické stopy
- zabývat se problematikou energetického managementu

5. Zdraví obyvatel

Jak vnímáme zdraví?

- zdraví vnímáme jako jednotu psychické, fyzické a sociální pohody
- snažíme se řešit zdraví systematicky
- zaměřujeme se na všechny cílové skupiny
- je zakotveno ve strategických dokumentech města

Zdravotní plán města – odborná koncepce

- problémy města v oblasti zdraví obyvatel byly identifikovány v rámci **Analýzy zdravotního stavu obyvatel města Chrudim**
- **Zdravotní plán města Chrudim** – představuje důležitou součást strategické dokumentace města
- jedná se o **odborný dokument (koncepti)**, jehož cílem je nastavit základní **systémový rámec v oblasti podpory zdraví obyvatel**
- Zdravotní plán navazuje na **Zdraví 21**

- Na stanovené **priority** jsou navazovány **opatření** a konkrétní **aktivity** – provazba na **rozpočet města**.
- priority se stávají **tématy pro grantová témata Zdravého města a MA 21**
- na řešení problémů týkající se zdraví obyvatel **spolupracujeme s partnery jak odbornými** – KHS, Zdravotní ústav, **tak i školami a NNO** – Střední škola zdravotnická a sociální, MŠ a ZŠ, ČČK, Vodní záchranná služba ČČK, KČT, Mama klub, Ekocentrum Paleta apod.
- **osvětové kampaně** : Dny zdraví, Biojarmark, NDBÚ, Světový den bez tabáku, ETM a EDBA
- **projekty podporující zdraví**, které reagují na problémy

Zdraví 21

CÍL 3: ZDRAVÝ START DO ŽIVOTA

CÍL 4: ZDRAVÍ MLADÝCH

CÍL 5: ZDRAVÉ STÁRNUTÍ

CÍL 6: ZLEPŠENÍ DUŠEVNÍ ZDRAVÍ

CÍL 7: PREVENCE INFEKČNÍCH ONEMOCNĚNÍ

CÍL 8: SNÍŽENÍ VÝSKYTU NEINFEKČNÍCH NEMOCÍ

CÍL 9: SNÍŽENÍ VÝSKYTU PORANĚNÍ ZPŮSOBENÝCH NÁSILÍM A ÚRAZY

CÍL 10: ZDRAVÉ A BEZPEČNÉ ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

CÍL 11: ZDRAVĚJŠÍ ŽIVOTNÍ STYL

CÍL 12: SNÍŽIT ŠKODY ZPŮSOBENÉ ALKOHOLEM, DROGAMI A TABÁKEM

CÍL 13: ZDRAVÉ MÍSTNÍ ŽIVOTNÍ PODMÍNKY

😊Chceme být zdraví v každém věku!😊

Děkujeme Vám za pozornost .

Petr Řezníček
starosta města
petr.reznicek@chrudim-city.cz

Šárka Trunečková
Koordinátorka projektu Zdravé město a MA 21
737 770 811, sarka.trunekova@chrudim-city.cz